

Persbericht Platform Berend Botje

Biologisch baggeren van veenkoloniale waterpartijen met Krabbenscheer en Groene glazenmaker

Inleiding

De afgelopen jaren heeft stichting Platform Berend Botje er regelmatig op aangedrongen bij waterschap Hunze en Aa's om alternatieven te onderzoeken voor het op traditionele wijze baggeren van waterpartijen met Krabbenscheer en de strikt beschermde libel Groene glazenmaker. Omdat herhaaldelijk is gebleken dat door deze traditionele baggerwerkzaamheden de beschermde populaties Groene glazenmaker verdwijnen, voldoet namelijk de gedragscode die de Unie van waterschappen heeft opgesteld en door het waterschap wordt gehanteerd in de Groninger- en Drentse veenkoloniën niet altijd aan de Flora en faunawet.

Baggeren

Baggeren is iets wat in Nederland nog vaak op traditionele wijze wordt uitgevoerd. Grote graafmachines scheppen het slib uit de watergangen, laden het op vrachtwagens welke het slib vervolgens transporteren naar verwerkingsinstallaties of stortplaatsen. Om op transportkosten te besparen wordt het slib nog wel eens langs de waterkant gelegd om in te klinken, waarna het alsnog opgeladen en getransporteerd dient te worden. Soms kan het slib worden hergebruikt op locaties in de buurt.

Baggeren is een beproefde methode om een laag slib of sedimentatie te verwijderen uit een waterpartij, maar is niet altijd de best beschikbare techniek.

Nadelen van baggeren

Traditioneel baggeren is zoals gezegd een beproefde methode voor het verwijderen van slib. Er kleven echter zeker nadelen aan. Een aantal van deze nadelen zijn:

- Overlast door zware voertuigen en transportbewegingen
- Kans op schade aan omgeving en watergang of vijver zoals folievijvers
- Het water ziet er niet uit na het baggeren en kan stinken
- Verspreiding van exoten
- Niet duurzaam

- Schade of zelfs het geheel verdwijnen van strikt beschermde soorten zoals populaties Groene glazenmaker.

Overlast bij baggeren

Het gebruik van zwaar materieel brengt overlast met zich mee. Herrie, wegafzettingen, verkeersopstoppingen zijn, zeker in stedelijk gebied storend. Het begrip voor dit soort situaties wordt minder en minder. Ook op het gebied van veiligheid geeft het gebruik van zwaar materieel een risico.

Schade aan omgeving bij baggeren

Inherent aan het werk met zwaar materieel is dat er een grote kans is op nevenschade. Kademuren worden extra belast, bomen kunnen worden beschadigd of zullen zelfs ten behoeve van de werkzaamheden worden gekapt, archeologisch materiaal kan beschadigen. In het geval van folievijvers is daarnaast de kans op het lek raken van de vijver groot. Bij het transport van het slib door een binnenstad of park zien we vaak beschadigingen aan wegdek en park.

Onaantrekkelijkheid water en verspreiding van exoten

Stedelijk water heeft naast de functie als waterberging ook een beeldbepalende functie. Een pas gebaggerd water is wekenlang troebel, geeft vaak stankoverlast en is niet bepaald fraai om te zien. Vaak probeert men kosten te besparen door het slib op een andere locatie te gebruiken, bijvoorbeeld voor het ondieper maken van oude zandafgravingen. Een probleem is echter steeds vaker dat er in het slib ongewenste exoten zitten als uitheemse rivierkreeften of Grote waternevel. Het verplaatsen van het slib betekent dan ook direct het verplaatsen van deze exoten naar andere waterpartijen.

Niet duurzaam

Traditioneel baggeren is niet duurzaam. Het zware materieel, de vele transportbewegingen en het moeten storten of zelfs verbranden van het slib geeft de nodige belasting op het milieu.

Biologisch baggeren met Bio-vase

Een alternatief voor mechanisch baggeren is biologisch baggeren met Bio-vase van Idrabel. Bio-vase is een product op basis van een tiental speciaal geselecteerde micro-organismen welke gesporuleerd zijn op minerale dragers. Deze micro-organismen zijn van natuurlijke oorsprong, in het geheel niet schadelijk of ziekmakend voor mens en dier. Bio-vase wordt inmiddels zo'n twintig jaar ingezet bij projecten in Nederland, België, Frankrijk, Italië en Vietnam.

Hoe werkt Bio-vase?

Bio-vase is een granulaat dat verspreid wordt over het wateroppervlak. Gewoon met de hand, eventueel met een klein roeibootje. Het product zakt naar de bodem waar de Bio-vase zich gaan voeden met organisch slib. Hierbij concurreren ze sterk met de anaerobe micro-organismen die zorgen voor stank en slechte waterkwaliteit. De dikke lagen zwart slib die men vaak in stedelijke watergangen of parkvijvers ziet worden effectief afgebroken door de micro-organismen in Bio-Vase. Een slibreductie van 50% in 18 maanden tijd is dan ook in veel gevallen haalbaar. Doordat het product werkt aan de basis van het ecosysteem zien we bij behandelde wateren een duidelijke verbetering van de waterkwaliteit en de aantrekkelijkheid van het water.

Wat zijn de voordelen van biologisch baggeren?

Biologisch baggeren kent een aantal belangrijke voordelen:

- Geen af te voeren slib
- Geen zwaar materieel nodig, dus geen kans op schade aan de omgeving of beschermde flora en fauna
- Ecologisch evenwicht van de waterpartij wordt hersteld
- Stankreductie
- Duurzaam

Geen af te voeren slib dus geen zwaar materieel

Het slib wordt zoals gezegd afgebroken in de waterpartij zelf. Er is dus geen af te voeren slib. De overlast die bij traditioneel baggeren komt kijken is dan ook in het geheel niet van toepassing bij biologisch baggeren. Er is geen kans aan schade aan de omgeving doordat

de behandelingen met de hand worden uitgevoerd. Dit is een groot voordeel bij bijvoorbeeld vijvers in monumentale parken, waterpartijen met kans op aanwezigheid van archeologische artefacten. Ook exoten blijven zitten waar ze zijn en zullen niet verder verspreiden.

Ecologisch herstel waterpartijen

De anaerobe micro-organismen die zich bevinden in de dikke zwarte sliblaag zorgen voor diverse problemen. Ze produceren stoffen als methaan en H_2S welke slecht zijn voor de waterkwaliteit. De anaerobe afbraak gaat traag, waardoor de sliblaag gestaag toeneemt en de problematiek zich stapelt. Het water gaat stinken en zal er “dood” uitzien. Het behandelen van zo'n waterpartij met Bio-vase zorgt ervoor dat het surplus aan slib op aerobe wijze afgebroken gaat worden. Doordat deze afbraak aan de basis staat van het ecologisch evenwicht zien we dat dit op positieve wijze doorwerkt in de waterpartij. Ook zwevend slib wordt aangepakt. Het water wordt helderder, waterplanten krijgen meer kans waardoor het water zich werkelijk zal herstellen.

Doordat de anaerobe afbraak van het slib sterk vermindert zal ook de productie van stank worden geminimaliseerd. We zien vaak al na minder dan een half jaar dat stankproblemen niet meer voorkomen!

Waar is de meeste winst te behalen met biologisch baggeren?

De ervaring leert dat Bio-vase zeer interessant is binnen stedelijk water. Vaak zijn deze locaties lastig bereikbaar met zwaar materieel en is de impact op de omgeving groot. Daarnaast is er veel voordeel te behalen bij wateren met lintbegroeiing waardoor in de herfst bladeren in het water belanden. Het slib in deze waterpartijen kent vaak een hoog percentage organisch materiaal, terwijl ze lastig bereikbaar zijn. Geen probleem voor Bio-vase. Zoals eerder genoemd zijn ook kwetsbare waterpartijen interessant. Doordat er geen kans is op nevenschade hoeft men niet bang te zijn dat er achteraf hoge kosten zijn.

Meer informatie over biologisch baggeren

Wilt u meer weten over biologisch baggeren, of weten of een waterpartij geschikt is voor een behandeling? Neemt u dan via onze webpagina contact op met **Platform Berend Botje** of kijk voor meer informatie over de beschreven methode op www.dutchwatertech.nl.

Kiel Windeweer, 27 februari 2017

Drs. H.J. Meijer

Stichting Platform Berend Botje, voorzitter

www.platformberendbotje.nl